

Macrolepidoptera in 1960

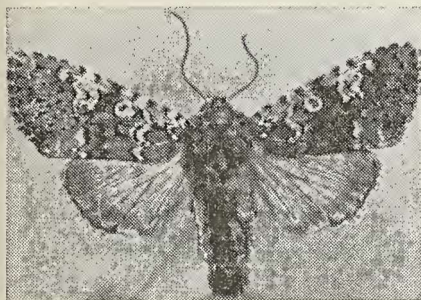
door

B. VAN AARTSEN

Tot en met juni zijn de lichtvangsten in 1960 zeer behoorlijk geweest, na deze maand waren de avonden vrijwel zonder uitzondering te koud en kwamen maar weinig dieren op het scherm. Het najaar was echter wel opvallend goed voor vangsten met smeer en vooral *Conistra vaccinii* L., *Agrochola macilenta* Hb., *Agrochola circellaris* Hfn., *Agrochola helvola* L., *Eupsilia transversa* L. en *Allophyes oxyacanthae* L. waren overal zeer algemeen, terwijl *Conistra erythrocephala* Schiff., *Dasyampa rubiginea* Schiff. en *Peridroma saucia* Hb. plaatselijk in groot aantal op de smeer kwamen. Zelfs kon ik in november een tweetal exemplaren van *Spudaea ruticilla* Esp. op stroop vangen, de eerste maal, dat deze voorjaarsvlinder vóór de winter gevangen werd. LEMPKE schrijft evenwel reeds in zijn Catalogus, dat dit wel is te verwachten, daar het bij gekweekte dieren al is voorgekomen, dat zij hetzelfde jaar uitkwamen. Al met al is 1960 voor mij althans zeker geen slecht jaar geweest.

B i e z o n d e r e v a n g s t e n :

Polymixis gemmea Tr. (nieuw voor de Nederlandse fauna). 14 augustus ving

Polymixis gemmea Tr., ♂
Otterlo, 14.VIII.1960

ik op licht te Otterlo een volkomen gaaf mannetje van deze soort. Deze vlinder heeft zijn areaal de laatste jaren steeds verder westwaarts uitgebreid, en is uit onze omgeving thans bekend van Dene-marken (lokaal op de eilanden), Sleeswijk-Holstein (bij Kiel) en plaatselijk bij Hamburg en Krefeld. Verder een paar plaatsen in de Belgische Ardennen.

Op mijn overzicht van 1961 vooruitlopende, kan ik melden, dat dit jaar op dezelfde vindplaats 6 exemplaren werden gevangen, hetgeen er dus wel op wijst, dat *gemmea* bij ons thans inheems is.

Apatele alni L. Van deze uiterst zeldzame vlinder in mei een aantal gave dieren gevangen te Vijlen.

Apatele cuspis Hb. In juni te Best gevangen.

Paradiarsia glareosa Esp. Deze soort was in Zeeland in september zeer algemeen (\pm 150 stuks op één avond). Bij de vangsten waren enkele exemplaren van de vorm *rosea* Tutt. Deze is nieuw voor Nederland.

Cerastis leucographa Schiff. Een aantal dieren begin april te Best. Dit is na de ontdekking van de soort door DELNOYE in 1943 in Zuid-Limburg, de eerste vangst buiten deze provincie.

Lithophane lamda Fab. Een 4-tal exemplaren op smeer te Leende op 22 november.

Brachionycha sphinx Hufn. Deze soort was in november bij Vijlen algemeen op licht. In twee nachten werden ruim 100 exemplaren waargenomen. Het opmerkelijke hierbij was, dat de soort zeer laat vliegt. Voor één uur slechts enkele exemplaren en dan nog voornamelijk vrouwtjes, na dit uur de hoofdvliegtijd. Verder bleek, dat deze soort wel degelijk variabel is. Er waren enkele zeer don-

kere dieren bij, verder een exemplaar met een prachtige donkere middenband op de voorvleugels en een dier, dat opvalt door de fraaie leemkleurige voorvleugels. *Xylena exsoleta* L. Op smeer eind oktober te Vijlen.

Enargia paleacea Esp. Algemeen op licht te Otterlo in augustus, maar ook te Gronsveld, Hoenderlo, Korenburgerveen, Best, Oostkapelle en Dwingelo kon ik deze soort vangen, zodat we wel mogen aannemen, dat *paleacea* de laatste jaren plaatselijk een vrij gewone vlinder is geworden.

Jaspidea deceptor Scop. In 1960 algemeen op de vliegplaats te Cadier.

Emmelia trabealis Scop. Algemeen in twee generaties op een zeer kleine vliegplaats in Midden-Limburg.

Colobochyla salicalis Schiff. Eén exemplaar te Best in juni.

Chloroclysta siterata Hufn. 5 mei te Wiessel.

Tussen mijn in 1959 gevangen serie *Mythimna albipuncta* Schiff. bleek zich ook een exemplaar te bevinden van de zeldzame soort *Mythimna sicula* Tr., gevangen op 7 juni te Gronsveld.

A b e r r a t i e v e v o r m e n :

Spilosoma urticae Esp. Een exemplaar, waarvan het abdomen op de bovenzijde geen zwarte vlekken heeft, f. *pura* Lempke.

Zeuzera pyrina L. Een exemplaar, waarvan de zwarte vlekjes langs de achterrand van de voor- en achtervleugels uitgerekt zijn tot streepjes, f. *marginestriata* Lempke.

Phragmataecia castaneae Hbn. Thorax en voorvleugels zwartbruin. Woerdense Verlaat, f. *fusca* Lempke.

Orthosia gothica L. Een exemplaar van Best, waarvan de zwarte vlek op de voorvleugels ook aan de bovenzijde is gesloten.

Orthosia cruda Schiff. Een exemplaar van Heemskerk met egaal zwartbruine voorvleugels, de tekening nog flauw zichtbaar. Ook thorax en abdomen donker.

Eupsilia transversa L. Een exemplaar van Wilp, 21 oktober, waarvan de grondkleur van voor- en achtervleugels een verbleekte indruk maakt. Ook het gehele lichaam heeft dezelfde bleke kleuren.

Conistra vaccinii L. Een exemplaar van Apeldoorn, met een leemkleurige grondkleur der voorvleugels.

Arenostola phragmitidis Hb. Een prachtig donker bruinrood exemplaar van Best.

Eupithecia abbreviata Steph. Een mooie melanistische vorm, f. *hirschkei* Bast., gevangen 7 april te Vijlen. Nieuw voor Nederland.

Oporinia dilutata Schiff. Een geheel zwarte vorm van Vijlen, 25 oktober, f. *melana* Prout. Van deze voor Nederland nieuwe vorm werden een aantal dieren gevangen.

Summary

Discussion of Macrolepidoptera, taken in 1960, most of them rare or local, *Polymixis gemmea* Tr. is new to the Dutch fauna.

Also a list of some interesting forms, taken in the same year.

Halfweg-Zwanenburg, Dennelaan 215.

SMITHSONIAN INSTITUTION FEB 21 1967